

DELO

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE S.T.O.

Prihodno soboto naš list izide na 8 straneh s poročilom tovariša

Malenkova

na XIX. kongresu VKP (b)

Priloge kaplarno raznašanje

CENA 20 LIR

XIX. KONGRES VKK/B JE EDEN IZMED NAJVEČJH POVOJNH DOGODKOV

Sovjetska zveza je nereagljiva trdnjava miru, socializma in enakopravnosti med narodi

Kongres je otvoril tov. Molotov - Glavno poročilo je podal tov. Malenkov - Plodna diskusija je dokazala utrditev ZSSR na vseh poljih - Pozdravi bratskih partij

MOSKVA — V nedeljo, ko je zvon na kremejskem stolpu »Spaskin od bil 19. uro moskovskemu času), se je v veliki dvorani Vrhovnega sovjeta ZSSR pojavil tov. Josip Stalin, ki so mu sledili člani Politbiroja Centralnega komiteja VKP(b). Ob njegovem prihodu se je vseh 1500 delegatov, ki zastopajo 6.882.000 partijskih članov in kandidatov, spustilo na noge in mu manifestiralo s ploskanjem in z vzkliki svojo veliko ljubezen in spoštovanje.

Vidovkov sprostito silo narodno-osvobodilnega gibanja v Evropi in Aziji. Zaradi vloge, ki jo je v vojni igrala ZSSR, so se številne države osvobodile izpod kapitalističnih okov in so začele korakati po novi poti, po poti ustanovitve in razvoja držav ljudske demokratije. »To je pomenilo začetek nove faze v razvoju mednarodnega socializma.

Uresničilo naloge V. petletnega načrta. Da se lahko boljše korake dalje, je treba odpraviti pomanjkljivosti, boriti se proti birokratizmu in samozadovoljstvu, razvijati kritiko in samokritiko. Sklepi Kongresa bodo vzpodbudili Partijo in sovjetske narode v izpolnitvi in prekositvi V. petletnega načrta. To bo pomenilo nadaljnjo okrepitev sovjetske države in znatno povečanje materialne in kulturne ravni ljudstva, delavskega razreda, kmetov in intelektualcev, oz. ureditvejem petletnega načrta bo sovjetsko ljudstvo doseglo važne uspehe na poti stopnjenega prehoda iz socializma v komunizem.

Uresničilo naloge V. petletnega načrta. Da se lahko boljše korake dalje, je treba odpraviti pomanjkljivosti, boriti se proti birokratizmu in samozadovoljstvu, razvijati kritiko in samokritiko. Sklepi Kongresa bodo vzpodbudili Partijo in sovjetske narode v izpolnitvi in prekositvi V. petletnega načrta. To bo pomenilo nadaljnjo okrepitev sovjetske države in znatno povečanje materialne in kulturne ravni ljudstva, delavskega razreda, kmetov in intelektualcev, oz. ureditvejem petletnega načrta bo sovjetsko ljudstvo doseglo važne uspehe na poti stopnjenega prehoda iz socializma v komunizem.

miru in Sovjetski zvezi ne pozabljamo biti za trenutek, da moramo biti dovolj budni in pripravljeno za aktivno preprečitev vsakega napada s strani vojnoljubnega imperialističnega tabora.

»Naprej k zmagi komunizma!« Sedanja kongresna dokaza, kako se je okrepila domovina zmagoslavna socializma. Za Kongres bo osvetil pot k nadaljnjim slavnim zmagam socializma, k nadaljnjim, vedno širši in močnejši zvezi mednarodnih demokratičnih sil v interesu svetovnega miru. »Naprej k zmagi komunizma!« Na koncu svojega govora je tov. Molotov vzkliknil Partiji Lenina in Stalinu, Kongresu in tov. Stalinu.

Tov. Beria o bratstvu narodov Sovjetske zveze Med drugimi sta govorila tudi sekretar Komsomola Mihajlov, ki se je dotaknil mladinskega vprašanja, velike skrbi sovjetske države do mladine in njenega razvoja, in pisatelj Fadejev, ki je obravnava vprašanje sovjetske literaturе in luči kritike in samokritike, kot je to v navadi vsakega sovjetskega članka. Prav posebno je podčrtal velike korake naprej, ki so jih ruske, ukrajinske, beloruske in vse literature narodov ZSSR napravile v teh letih.

Val vprašanje sovjetske literaturе in luči kritike in samokritike, kot je to v navadi vsakega sovjetskega članka. Prav posebno je podčrtal velike korake naprej, ki so jih ruske, ukrajinske, beloruske in vse literature narodov ZSSR napravile v teh letih.

nistan skupaj, ki imajo veliko več prebivalstva. Samo Azerbajdžan, ki ima sedemkrat manj prebivalstva kot Turčija, proizvajajo 4 krat več elektrike kot Turčija. V Uzbekistanu je na vsakih 1000 ha. posejane polja 14 traktorjev, dočim jih je v Franciji 7, v Italiji 4, v Pakistanu in Indiji pa je le 1 na vsakih 18.000 ha. Proizvajajo se 21 stotov žita za vsak ha., medtem ko ga v Egiptu proizvajajo le 11 in v ZDA le 8!!! V Uzbekistanu se proizvajajo več bombaž kot v Indiji, Pakistanu in Iranu skupaj. In poleg tega je tov. Beria nakazal velikanski napredek v kulturi, sanitari, stanovanjskem vprašanju. On je s tem hotel dokazati, da ni manjšarstva narodov na svetu, samo da se jim nudi možnost sproščenja narodnih energij.

»S tem se je povečal mednarodni prestiž VKP(b). Po vojni je ZSSR koncentrirala svoje sile v nalogah za obnovo in nadaljnji razvoj narodnega gospodarstva, za ohranitev in ureditev mira med narodi. Rezultati 1951 in prvih treh tromesečij 1952 pričajo, da so sovjetski narodi že znatno

JUTRI, V NEDELJO 12. oktobra ob 9 bo v dvorani KINA OB MORJU

PROSLAVA XIX. KONGRESA Komunistične partije Sovjetske zveze

Govorila bosta tovariša **VITTORIO VIDALI** - **MARIJA BERNETIČ**

Svečanosti se bo udeležil Centralni komitej KP STO

Po proslavi bosta nastopila godba »Rinaldi« in pevski zbor Tovarš Justo KOŠUTA v slovensčini in Giuditta GIRALDI v italijanščini bosta recitirala Stalinovo prisego.

Pradvajal se bo sovjetski film »KUBANSKI KOZAKI.«

V teku jutra se bo otvorila razstava stenčasov

RAZKRITJA ITALIJSKEGA LISTA "CORRIERE D'INFORMAZIONE"

IZROČITEV CONE A ITALIJI na podlagi sporazuma Tito-Eden

Angleški zunanji minister bo sporočil vest rimskemu poslaniku - S tem se dokazuje upravičenost naših obtožb - Onemogočiti je treba izvajanje sporazuma, ki bi uničil STO

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

rejo odobrili tega nesramnega izdajstva in ga ne bodo odobrili, ker je razkrojitev STO naperjeno tudi proti njihovim interesom. Dokler ni prepozno, se moramo združiti in preprečiti nesramno kupčijo. Zavedati se moramo, da je usoda našega mesta in ozemlja odvisna tudi od naše borbe. Če jo danes ni prišlo do razkrojstva, se moramo zahvaliti našim napornim in naporom ZSSR. Oba ta dva faktorja bosta lahko preprečila nadaljnje rovarjenje proti STO.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

ČIMPREJ SE MORAJO ZGRADITI nove stavbe za slovenske šole

Najpotrebnejše so slovenske višje srednje šole

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

Amerikanci prekinili pogajanja za premirje

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

POBELJEN GROB

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

Danes, v soboto 11. t. m. ob 17. uri bo v Dому pristanikih delavcev seja Centralnega komiteja Komunistične partije STO.

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

OD TEDNA do tedna

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

KRVAVA ODLIKOVANJA

»V delovanju za ohranitev...« V Londonu nam te dni prihaja vznemirljiva vest, Milanski »Corriere d'Informazione« od 6. t. m. je sporočil, da bo britanski zunanji minister Eden v najkrajšem času sprejel italijanskega poslanika v Londonu Brosija, ga obvestil o novi situaciji in predvsem o novih perspektivah v zvezi s tržaškimi vprašanjem.

Širijo se pobude in obveze komunistov za počastitev Leninove in Stalinove partije

Mučenje z "italijansko vodo" je "značilnost" beogradske Glavnjača

Za naš tisk smo nabrali preko pol drugi milijon lir - Pozdravna pisma in obveze sekcij Magdalene, Nabrežine, Doline, Sv. Ane, Kolonkovca - Konferenca prof. Doninija v Kinu ob morju - Konference o ZSSR v mestu in na podeželju - Seznam prispevkov

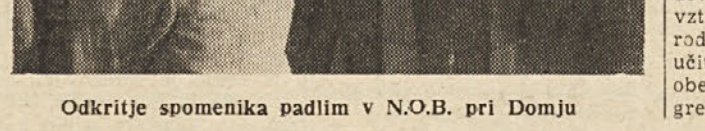
Pred nami je zemljevid Jugoslavije, Pokriva ga številni mali krogi, ki ne označujejo mest ali vasi, marveč velike ječe, mučnice in koncentracijske taborišča. Ta zemljevid je bil razobesen v Bolgariji na razstavi "Titova klika brez krinke".

Tudi v tednu pred otvoritvijo XIX. kongresa velike Partije Lenina in Stalina so poslali tržaški komunisti veliko število brojavk in pisem, v katerih je izražena vsa ljubezen, spoštovanje in hvaležnost delovnih množic našega mesta za vztrajno borbo, ki jo vodi Sovjetska zveza na čelu z Bolševiško partijo in tov. Stalinom v obrambi miru. Tržaški komunisti in demokrati pa so do žnji sovjetskimi narodom in tov. Stalinu še posebno hvaležnost za njihovo stalno prizadevanje glede pravične rešitve perečega tržaškega vprašanja. In ta hvaležnost je prišla še posebno do izraza ob tem važnem mednarodnem dogodku, ko se izkoriščane sile dela zavežajo velikega pomena, ki ga ima kongres Bolševiške partije za delovne množice vsega sveta.

Slovenski in italijanski komunisti nabrežinske sekcije so imeli v tem tednu izredni partijski plenar s katerega so poslali Komunistični partiji ZSSR zahvalno pismo tudi v imenu delovnega ljudstva okraja. Tovariši navedene sekcije obljublajo, da bodo sledili vzgledu velike Bolševiške partije v svrhu tesnejše in boljše povezave z delovnimi množicami, ker se zavedajo da bodo ostali na ta način vredni pripadniki velike družine socializma. S še večjim elanom bodo popularizirali med ljudstvom velika mirodnostna dela Sovjetske zveze in dežel ljudske demokracije.

Tovariši iz sekcije Sv. Ane v svojem pismu še posebno poudarjajo pomen kongresa VKP/b, ker je to istočasno kongres vseh narodov sveta, ki se borijo za charnite miru. Zagotavljajo obenem, da se bodo vztrajno borili in razkrinkovali vse spletke imperializma in njegovih hlapecev.

«Posamezne zahteve demokracije, vključno zahteve samoodločbe, niso absolut, marveč del celote svetovnega demokratskega pokreta (in danes: celote socialističnega pokreta). Možno je, da je del v določenih posameznih primerih v nasprotju s celoto, tedaj ga je treba odbiti.»

Odkritje spomenika padlim v N.O.B. pri Domju

TUDI V BRAZILIJU gospoduje yankee

Četrta točka Trumanovega programa je spremenila deželo v polkolonijo ZDA - Ameriška strateška oporišča se nahajajo v oseh pokrajinah

SAN PAULO, oktobra — Voditelj ZDA so v svojih vojnih načrtih rezervirali važne naloge deželam Južne Amerike, ki jih hočejo izkoristiti kot vir surovin in človeškega materiala. Amerikanci se predvsem zanimajo za Brazilijo, ki je največja in najbogatejša dežela Južne Amerike. S podpisom sporazuma med ZDA in Brazilijo o «pomoci» po 4. točki Trumanovega programa, se je poljan v tej deželi znatno poslabšal. Ameriški svetovalci dejansko kontrolirajo finance, industrijo, transporte in kmetijsko deželo.

Kot pohlevni hlapeci ZDA voditelji Brazilije povečujejo število vojsk. Brazilska vojska je vsa v rokah Pentagona. Ameriški gen. Charles Mullins jr., predsednik brazilsko - ameriške komisije ima nalogo, da standardizira orožje in prava brazilske vojske. On inšpicira vojsko, vodi njene manevre, postavlja poveljnike. Ameriški mornariški oficirji vodijo brazilsko mornarico. Gen. Donald pa vodi brazilске letalske sile.

Zaradi vsega tega se v Braziliji stalno slabša življenje prebivalstva. Posredni in neposredni davki predstavljajo 79,6 odst. dohodkov proračuna za leto 1953. Celo po vladnem

Tita in De Gasperi, ki skušajo barantati z našim Ozemljem za napadalne cilje proti ZSSR in ljudski demokracijam. V pismu, ki ga je poslala sekcija iz Magdalene CK VKP/b so vnešene obveze za izpolnitev konkretnega delovnega načrta. Tovariši se obvežujejo, da bodo zvisali širjenje našega tiska za 20 odst., utrdili bojbanje partizanov miru ter počeli borbo za spoštovanje in izvedbo mirovne pogodbe z Italijo, to je za dokončno ustanovitev SVO. V svrhu razširjenja simpatij do SZD bodo nadalje organizirali vrsto konferenc in kulturnih manifestacij, ki bodo znatno pripomogle k boljšemu spoznavanju velikansk h realizaciji v ZSSR. Med drugimi so poslali pozdravna pisma kongresu VKP/b tudi tovariši iz sekcije na Kolonkovcu in celice Pastorčić, ki spada pod sekcijo na Barieru.

Tudi člani KP dolinske občine so poslali s svojem ter v imenu vseh demokratičnih občanov pozdravno pismo Komunistični partiji ZSSR.

«Confederer», ki je enotna organizacija oseh poljskih delavcev, bo storila vse, kar je v njeni moči za to, da bodo zaščitene pravice najemnikov, in se bo tudi v tem primeru borila kot na drugih pokrajinah proti reakcionarni ojevni agrarnih magnatov, ki se zaganjajo proti poljskim delavcem in proti agrarni reformi. E. SIMSIC

«Confederer», ki je enotna organizacija oseh poljskih delavcev, bo storila vse, kar je v njeni moči za to, da bodo zaščitene pravice najemnikov, in se bo tudi v tem primeru borila kot na drugih pokrajinah proti reakcionarni ojevni agrarnih magnatov, ki se zaganjajo proti poljskim delavcem in proti agrarni reformi. E. SIMSIC

250000 pripornikov

Kako postanem dober komunist

Ideološka vzgoja je predvsem borba, ki jo je treba voditi v naših mislih med ideologijo proletariata in drugimi ideologijami. To je borba nasprotujočih idej in mentalitet, ki odražajo gospodarske in politične zahteve različnih razredov določene družbe. Izid te borbe, o kolikor se nanasa na ideološko vzgojo članov naše Partije, mora predstavljati zmago ideologije proletariata in odstranitev vsake druge, pridobitve komunističnega gledanja na življenje in svet, to je zmago ideje in interesa Partije nad katero koli drugo idejo in katero koli drugim interesom. Če bi bil izid te borbe drugačen, bi član naše partije nazadovol in izgubil s tem kvalifikacije komunista.

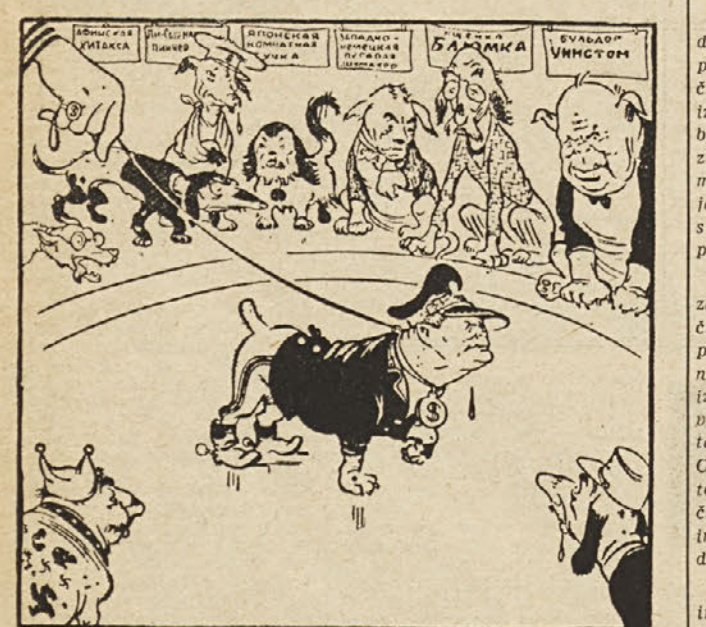
V teku vsake ideološke, politične in gospodarske borbe bodisi v Partiji ali izven nje si moramo stalno osvajati izkušnjo iz revolucionarne prakse ter kontrolirati naše ideje, da vidimo, če točno odgovarjajo našim teoretskim načelom in interesom razredne borbe. Da se ideološko vzgajamo, pomeni, da odpravljamo s študijem, razmišljanjem in analizo vsak odloček od marksistično - leninističnih načel, to je vse, kar bi lahko tudi v se takoj misli meri ovrlo interese komunizma.

Kaj je osnovna naloga članov Komunistične Partije? Naša osnovna naloga je, da postavimo komunizem, to je da spremenimo sedanji svet v komunistični svet, kjer ne bo izkoriščevalcev, zatracov, kapitalistov, imperialistov in fašistov. V komunistični družbi bo postalo vsako človeško bitje nesebično in zmerno ter si lahko pridobilo visoko kulturno in tehnično ravnen. Med človeštvom bo prevladoval duh medsebojne pomoči in ljubezni. Ta nova družba bo vedno boljšja, najlepša in najbolj napredna v zgodovini človeštva. Nekateri pravišajo: ali je mogoče uresničiti komunistično družbo? Mi odgovorjamo, da je mogoče. Vsa teorija marksizma-leninizma nam nudi znanstveno razlago, ki odpravlja vsak dvom in nam zagotavlja, da bo končni izid razredne borbe prinesel pravo družbo, Zmaga socializma v ZSSR nam konkretno potrjuje te možnosti.

Stvar komunizma je dolga, trda in težavna toda zmagovalci razvoj borbe. Komunizem se namreč mora boriti z močnimi sovražniki, ki jih mora prej premagati. Borit se morajo in mogoče priti do komunizma, ker gre za neizbežen pojav v teku razvoja družbe, ki je razdeljena na razrede. Ustanovitev Komunistične partije, udeležba komunistov v borbah in njihova vodilna vloga — vse to so neizbežni pojavi, ki so navezani na zakonite družbene razvoja. Izkoriščevalci delavcev in človeštva so zatirali in izkoriščali pretežno večino človeštva do take mere, da se izkoriščani in zatirani le s težavo preživljajo. Zaradi tega se si združili in organizirali, da se uprejo zatiranju in izkoriščanju ter si priborijo pravico do življenja in razvoja. Ta borba je torej poseben naravna in predstavlja neizbežen pojav.

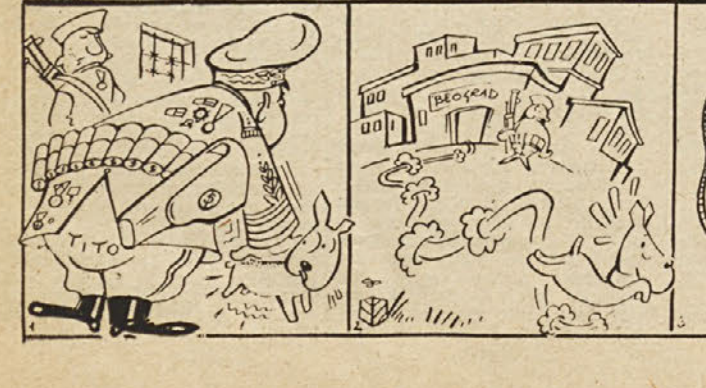
«V ječi UDB, ko so titovci gnali pripornike pred mojo celico, sem silila zvenket kooine. To je bil zvenket težkih okov, s katero so zrasli zaprti domoljubni in patriotični duševniki. Ta satanska iznajdljivost grajskih kronikov je brezusp...

ZA VSAKEGA NEKAJ...

Novi diplomirani pes — Tito (Komsomolskaja pravda)

Psiček Flik v Beogradu

V CORIŠKI DELO POKRAJINI

UREDNIŠTVO IN UPRAVA GORIŠKE IZDAJE "DELA" GORICA, ULICA XXIV. MAGGIO ŠTEV. 18, PRVO NADSTROPJE, TELEFONSKA ŠTEV. 24-36.

Kmetije iz Pevme in Oslavja bodo ostali na svojih poljih!

V zadnjem času poskušajo voditelji ustanove «Ente Nazionale per le Tre Venetie» na razne načine priletno najemnike zemljišč iz Pevme in Oslavja do tega, da bi do 10. novembra t. l. zapustili zemljišča, ki jih imajo v najemu. Vseh prizadetih najemnikov je okrog 100. Večina njih se bavi s kmetijstvom in le nekaj je zaposlenih pri drugih delih.

Pustimo ob strani trditve, da ima ustanova «Ente per le Tre Venetie» namen dvigniti proizvodnjo s preureditvijo in bonificiranjem polja in pomudimo se raje ob načini, s katerim poskušajo ta ustanova izpodrinuti najemnike s polja. Krajevni voditelj ustanove Anselmi, ki dela seveda po navodilu mesta — in torej v krogu, značilni kot veliki nasprotniki vseh zahtev, ki jih stanjo kmetje — je pred nekaj dnevi ustmenno ukazal najemnikom, naj zapuste polja, ki jih imajo v najemu. Ko so se najemniki potem svoje stanovske organizacije Zveze neposrednih obdelovalcev zemlje, ki je včlanjena v «Confederer», upri tej zahtevi, je Anselmi — ki se proglasa za »izuravničevalca ukazov» — poskušal ujeti na limanice prizadete najemnike s tem, da jim je izstavil posebne karte, na katere naj bi se podpisali ter se s tem obvezali, da bodo zapustili polja tekom 10. novembra t. l.

MANIFESTACIJA KOVINARSKIH DELAVCEV POSOŠKE POKRAJINE

Kongres FIOM v Tržiču velik korak naprej k enotnosti

TRŽIČ — V nedeljo je bil v Tržiču pokrajinski kongres Zveze kovinarjev FIOM. Kongres se je udeležilo 130 delegatov iz vseh kovinarskih podjetij pokrajine ter številni javni delavci in drugo občinstvo. Zato je bil važna manifestacija, ki je 4.200 včlanjenih kovinarjev, temveč vseh delavcev posoške pokrajine. Na njem so se razpravljala važna gospodarska in politična vprašanja. Glavno poročilo je imel sekretar Bergamas, kateremu je sledilo okrog 30 intervencij, katere so se nanasale na gospodarska, sindikalna, socialna in politična vprašanja in so resno zanimala ne le kovinarje, temveč delavce vseh strok, trgovce, gostilničarje, obrtnike in druge podjetnike, ki so odvisni od življenja in razvoja kovinarske industrije.

VELIKA ZMAGA DELAVK V PODGORSKI PREDILNICI

GORICA — Popoln uspeh e-notne stavke tekstilnih delavcev in široka solidarnost, ki jo je za stavkajoče manifestiralo vse prebivalstvo posoške pokrajine, so prislili vodstvo predilnic v Podgorci, da je ponovno sprejelo na delo okrog 100 delavk pod pogojem, da bodo zaposlene odločno in izgovorjena določena količina naravnega platna. Za pogoj je vodstvo predilnic navedlo seveda zato, da bi z njim prikri- lo dejstvo, da je moralo kapitalizirani zaradi odločnega in kompaktnega zadržanja delavcev in ostalega prebivalstva. To je torej prva velika zmaga, do katere je prišlo po za- sluzi kompaktnosti delavk. Delavke bodo še nadalje vodile odločno borbo; kajti on- vedno, da je v predilnicah dela ne le za tiste, ki so bile pono- vno sprejete na delo, temveč

Solske vesti

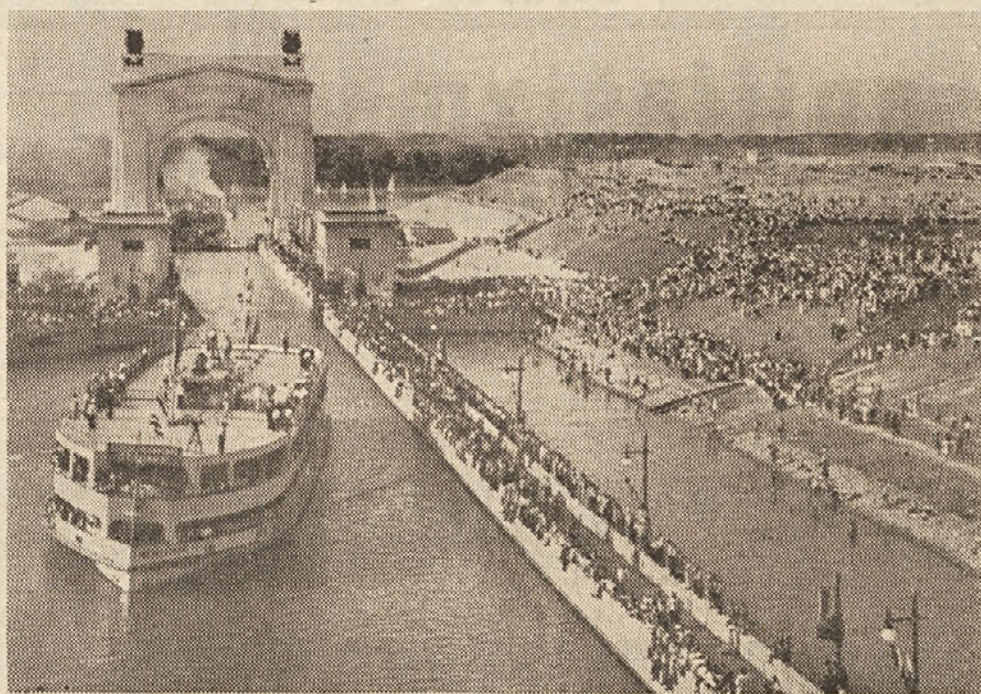
NOVO SOLSKO LETO Na gorških srednjih solah se novo solsko leto prične v četrtek, 16. t. m. s solsko maso ob 10. uri. Dijkali naj se zberejo od 9.30 vasa na svoji soli, od koder pojdejo v spremstvu profesorjev v stolnico. K tej masi so vabljeni tudi stariši in sorodniki dijakov. Naslednji dan, v petek, bo pouk ob 8.30. IZIDI IZITOV Na gorških srednjih solah so v jesenskem izletnem roku prestali. Sprejemni izpit za v. I. licej: BAUIZON ZAVRAT, CUMAR EIZZABETA, CESCUT Ivan, FAGANEL KATERINA, LAGO JOZEF, SGUBIN PODROČJU, SULIGOI Bogdan, DEL BENE JOZEF, VALENTIN. NIŽJI TEŽNI IZPIT: BAUIZON Aldo, ERSETIG JOŠKO FRELICET Ivan KAREL, FURLAN SILVERIJ, KOROSEČ Sergij, LEBAN Borut, PERIC Egon, RACCARO JOZEF, CERINIC Emilija, CUK Tatjana, KLANJSEK Neva, LENARDI Marija, PAOLETTI Neila, PETEAN Lidija, RADETTI Marija, VALENTIN CIG Bogdana, VISINTIN Lucijana, ZIGON Jolanda. Zaključni izpit strokovne so- le: COTIC Marija, CVETREŽNIK BRNO, DEAN Antonija, DRUFOVKA Silvana, FLORENIN Alojzij, FURLAN Evira, GANTAR Julija, GORJAN Ivan, KRANOS Klavdija, LENARDI Renua, MOZETIC Ludvik, OCRETI Renata, PAHOR Ivan, PAHOR Virgilij, PETEAN Jozef, PINTAR Marija, RADETTI Egidij, TA- BAI Ivan, TERCIC Valentin, TERPIN Ivan. Izid mla. bo objavljen v pri- hodnji številki.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off.

TRETJA OBLETNICA L. R. KITAJSKJE

ZSSR na poti v komunizem

Med največje osvartitve komunizma v ZSSR spada velikanski prekop Volga-Don. Ta prekop je omogočil, da je postala Moskva pristanišče petih morij.

PRVO POROČILO GENERALA WINTERTONA

TRŽAŠKEMU GOSPODARSTVU PRETI NEVARNOST POPOLNE PROPASTI

Tudi za leto 1951. je bilo kot za vsako leto sestavljeno poročilo o upravi cone A, ki ga je takrat prvič podal p-dročni povečnik gen. Winterton. Iz čitanja omenjenega poročila ne zleđa, da so se hoteli poznati prejemniki poročila o točnem stanju naše cone, marveč se je hotelo prikazati zelo optimistično sliko o življenjskih pogojih tega kotička sveta, ki ga zaupno upravlja-jo Anglo-američani. Ze v uvodu je rečeno: «Z zadovoljstvom poročam, da je bilo 1951 leto stalnega napredka in da se je nadaljevalo prebujenje gospodarstva te cone. Znanost in razvoj sta bili uresničeni v industrijski proizvodnji... Promet preko tržaškega pristanišča je presegel rekord iz leta 1950. Ostali členi poročila se nadaljujejo v istem slogu.

DISKUSIJA O KAMNOSEŠKI INDUSTRIJI V NABREŽINI

Številne brezposelne mladince je treba zaposliti v kamnologih

Leta 1928 je delalo v kamnologih 800 delavcev in 144 vajencev. Danes je zaposlenih v kamnologih le 153 delavcev in 9 vajencev. Nekot so vajenci in delavci obiskovali posebne strokovne tečaje. Oblasti naj poskrbe za zaposlitev vajencev. Za to pereče vprašanje naj se pozanima tudi občinska uprava, saj spada v njen delokrog!

Clankarji, ki so pred menoj objavili v «Delu» svoje prispevke v zvezi z diskusijo o nabrežinski kamnologih, so obravnavali razna vprašanja, ki so tesno povezana z obstojem in razvojem kamnologov. Moj namen pa je, da se v tem prispevku podrobneje pomudim predvsem pri vprašanju zaposlitev vajencev. To je vsekakor vprašanje, ki v sedanjem času nedopumno spada v ospredje in to tem bolj zato, ker številni podjetniki ne želijo zaposliti vajencev, ki so zrela mladostna delovna sila, ki jim nimašjo veliko dobičkov kot od usposobljenih delavcev. To vprašanje je tem bolj zanimivo, ker številni mladinci odrasčajo in dorasčajo ne da bi se izučili v stroki, ki je preta takorekoč že v meso in kri nabrežinskega in kraškega žolča na splošno. Po tisti kamnoseška obrt kot tak je ogrožena s tem, da se ne odnaga kamnoseški naroščaj, če bo tako šlo še naprej, ne bomo v bodoče imeli kamnosekov.

Treba tem mladincem preskrbeti tudi možnost, da se primerno izučijo na strokovnih teoretsko praktičnih tečajih. Občina se razpolaga s primernimi prostori, v katerih bi se dali organizirati praktični tečaji za klesarje. Zato je treba to priliko pravilno izkoristiti. Vabimo sedanjo občinsko upravo, naj tudi na to vprašanje resneje pomisli in da čimprej prične konkretno reševati. GRATTON FERRUCCIO

Novo šolsko leto se je pričelo

Novo vrste težkih strojev v SZ
Sovjetska mehanika industrija se je letos lotila množičnega izdelovanja 120 novih tipov težkih strojev. Med temi je tudi velika sněžnica, ki bo izdelovala dele za turbine s premerom 2 metrov in dolžino 8 metrov.

POSLUŠALEC RADIA NAM PIŠE
Radio Trst II. nespodobno pači zdravo slovensko kulturo

Prejeli smo in objavljamo v celoti: Splošno uredništvo «Delavca» Z veliko pozornostjo zasledujemo potek življenja na našem O. zemlji. Zanimajo me gospodarski, politični, kulturni in drugi vprašanji. Zato radno čitam številne časopise in revije, prav tako poslušam tudi radio. Vaš list mi zelo ugađa zato, ker pogosto razpravlja o naših dnevnih problemih, ki zanimajo nas vse, in se posebno za to, ker obravnava te probleme objektivno in nepristransko. Vendar pa, vsaj tako se mi zdi, ste na nekaj dostaj prevencij pozabljali. Namreč na vprašanje tržaške radijske postaje. Gotov sem, da so slovenski radijski oddelki in torej poslušalci radio Trst II. po večini delali in kmetije. In vendar posveča ta postaja tako malo pozornosti vprašanjem, ki njih zanimajo. Nasprotno, večina programa je naperjena proti njim in proti njihovim interesom. Govorniki dan za dnem zbirajo golde gojanje ro mikrofonu na te ljudi, blajto njih ideje in nazore. In to ne le v občinskih poročilih, temveč tudi v oddajah, ki naj bi bile «kulturne» značaja.

F. ZIDAR

NASVETI BRALCEM

P. K. KOLONKOVEC — Pred leti je moja žena, po materi povedala, da se je preveda, da je morala plačati tudi davek na dediščino. Zena je preteklo leto umrla in zapustila omenjeno dediščino. Tudi ta dni je prevela od tujkinega finančnega urada poziv, naj plača davek na dediščino. Rad bi vedel, ali smo primorani ta davek plačati?

ODGOVOR: — Če tekom dveh let lista dediščina preide zaradi smrti dvakrat od enega na drugega dediča, če lasti preide od očeta na otroka ali od žene na moža, ali obratno, kakor tudi od stricov na nečake in svate je davek na dediščino značaj na polovico.

ZASKRBLJENA MARI: — Mojemu doanjšletnemu sinčku pogostoma teče kri iz nosa. Rada bi vedela kaj je temu vzrok?

ODGOVOR: — Številni so vzroki, ki povzročajo kri iz nosa. Pogostokrat sta temu kriva slabokrvnost in anemija. Zato je priporočljivo, da vašega sinčka peljete k dobremu zdravniku na pregled.

Naveden tok krvi iz nosa ustavljamo ali preprečujemo na sledeči način: Na tlinik denemo mrzlo obkladke, glavo pa moramo držati pokonci. Dihati moramo umerno in z odprtimi usti. Če je tok krvi močan je dobro, da ponosamo nekoliko galuna.

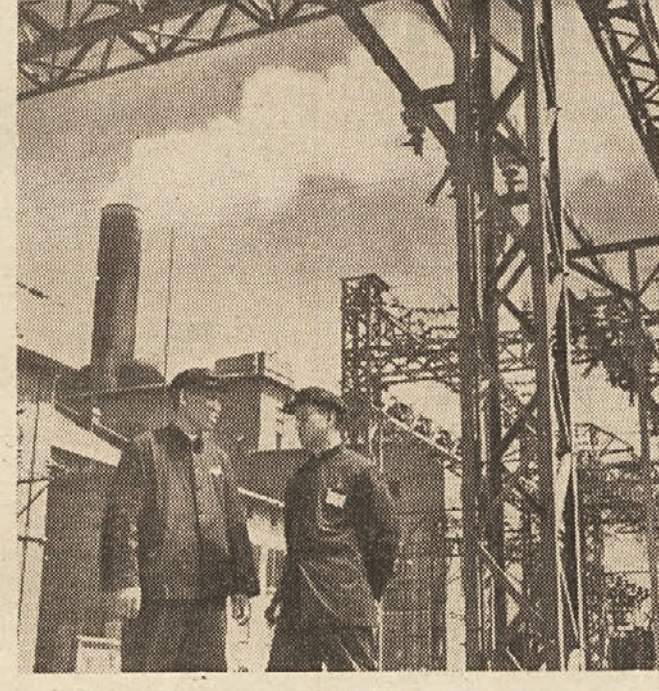
ISTA MARI: — Pred nedavnim se mi je mlajši otrok nekoliko opekel. V zmedenosti nisem vedela kaj naj naredim. Mislila sem, da mu naj olašča bolečine sem mu dala na opečeno mesto mrzlo obkladke. Kmalu sem se prepričala, da sem napačno ravnala; kajti nastale so komplikacije. Vendar pa se ne vem kako je najboljše ravnati v takem primeru.

ODGOVOR: — Na opečeno mesto nemudoma natosite bikarbonata. S tem boste preprečili vnoska bolečino. Dobro je tudi, ako opečeno mesto namažete s posebno maslo, ki je narejena iz satovja in navadnega olja. To mazilo tudi zelo hladi opečlino.

(Konec prihodnje)

den sistem socialnega zavarovanja. Oblasti, sindikati in demokratske organizacije so zgradili številne nove bolnice, sanatorije, počitniške domove in stanovanja za delavce. Socialistično gospodarstvo je sedaj odločujoče na Kitajskem. Država ima v svojih rokah od 70 do 80 odst. težke industrije, 40 odst. lahke industrije, upravljva vse železnice in 60 odst. plovnih linij.

Agrarna reforma je bila izvedena na površini, na kateri prebiva 428 milijonov ljudi. V preteklosti so kmetje letno moral dajati velespešnikom preko 30 milijonov ton žita kot prisilno za zemljiško najemlino. Spomladi bo agrarna reforma izvršena po vsej deželi, razen v nekaterih pokrajinah, kjer živijo nacionalne manjšine. Vlada nudi kmetom posojila, jim daje gnojila, orodje itd. S temkimi zadržkami kupuje vlada od kmetov višek proizvodov, da prepreči spekulacije nešetarjev.

Liu Ying-yuan in Wang Wen-pin razpraviata o vprašanjih elektrifikacije. Liu Ying-yuan je bil nekot navaden delavec, danes pa je ravnatelj velike elektrarne Sihing-šan

Življenje in delo v deželah socializma

Ob priliki «mednarodnega dneva združeništva» je dal predsednik «Centrosoyuz» (Centralnega združenja konzumnih zadrug ZSSR) nekaj podatkov o razvoju tega sektorja združeništva: V letu 1951 so se prodaje v konzumnih zadrugah zvišale za preko 16% v primeri s prejšnjim letom. Posebno se je razvila prodaja svilenih, pohištnih, koles, ur, radijskih sprejemnikov, fonografov, športnih potrebščin, šivalnih strojev, motorov. Nabava teh predmetov je znak visoke materialne in kulturne ravnosti sovjetskega ljudstva. Nagel gradbeni razvoj na kadroznih posvetih je povzročil veliko povpraševanje po gradbenem materialu. Gradbenega materiala (lesa, železa, materiala za pokrivanje stavb, cementa) so prodali kolhozom in prebivalstvu petkrat več kot leta 1940.

15. Ko je Miklavž vnovič stopil iz veže na dvor, hoteč opozoriti staršino, da čas poteka, potipal ga je nekdo po rami; ozrši se, ugleda ženin poleg sebe v neprijetni lokavi smehljaj razčepeno lice — Klandrovo. «Kaj hočeš tu, danes?» vprašal je nejevoljno. «Vem, da me nisi vesel in da me nisi vabil! Ali v gosti sem vendarle prišel! Tvoj denar ima prekleto malo teča, lačen in žejen sem, in danes bo tu prilika zamujeno popraviti! Nič se me ne sramuj, Topolščak, saj ne bom sedel med svate, če me ne boš klical; tu dol v veži bom ostal! Če me pa gro pokličeš — he, he, bom pa tudi ubogal — he, he!» Zenin ni odgovoril ničesar, a pogled, s katerim je premeril razčepnega mešetarja, govoril je tem jasneje, pa le Klandrova na veselje.

«Lej ga no, kaj me boš sneedel, kaj li?» rogala se je skoro na glas. «V veži sedi!» vrel je krčmar, ki je komaj dušil jezo in sbrbl. Onj se je zlobno namuznil, a vendar molče ubogal. Vtem je vsa pozornost zunaj sedečih svatov vzbudil voz, ki je prihajal od dolenje strani in zavil na Topolščakovo dvorišče. Vsem možem znani gospodje so stopali z njega, debeli okrajni sodnik z zdravnikom in pisarjem. Miklavž jim je hitel naproti, a čim bliže jim je prihajal, tem bolj mu je zastajal korak.

JANKO KERSNIK
TESTAMENT
Krčmar je pritrdil, kako ga veselja 4a pohod. «I, kaj ste pa vendar imeli — gospodje?» vprašal je naposedel, kajti ni si mogel kaj, da ni bil tega zlinil. «Oh, neumnost, neumnost, nesreča! Tisti vaš Tomaž. Zvedeli smo, da so ga našli ubogega — kaj li, in morali smo sem. Tudi sedaj smo videli, da je ne sreča — nesreča! Pa uradne reči — gospod Topolščak, te so prve, in zato smo morali semkaj. Sedaj bomo pa ipsali — da ni nič! In potem odidem, danes vas je prevzel in mi vas ne smemo moiti!» Oh, kakaj? Ne, ne, danes morate pri nas ostati, gospod sodnik!» silil je staršina, ki je bil pristopil, in tudi stari Brnot se je oglašal. Miklavžu pa so je zvenele sodnikove besede: «da ni nič, prav nič — le nesreča» po ušesih. «Bomo videli, bomo videli! Najprej pa uradno, to je prav! Gospod doktor, vi boste narokovali zapisnik!» Zdravnik je odšel s pisarjem v hišo, sodnik pa je ostal med svati. Krčmar je onima odprl prazno sobo v gorenjem delu hiše, potem pa je postal nekoliko trenutkov na mostovžu, tiščal roki v žepu in zaživžgal nekolikokrat polihoma predeše. «S Tomažem gro dobroti! Tudi če okrega, vsjer mo ne bo nihče! Pijan je bil in padel je po stopnicah! Vendar ta — testament! Kaj, ko bi ne stalo to v njem, kar mi je povedal oni tuječ?»

Ameriški vojniki v napadu proti vojnim ujetnikom na Kožedu

